

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A helyszínen hátrahagyott ujjnyomok.

Irta: Székely Vladimír, m. kir. államrendőrségi fogalmazó.

Bizony másképen nyomozunk, mint elődjünk. Egy kis táblabíróság, vagy amolyan rendesen itélő s következtető józan ész és a bűn fel volt derítve, a tettes leplezve s fogva. Néha még egy kis pandurmerészség s kegyetlenség is segített. A pandur nem sokat teketőriázott. Ha nyitva tartotta szemét hamarosan rájöhettett egy-egy bűn nyitására vagy rejtőző bűnös tekevénységére, bátran neki ruccant tehát, s a többit elvégezte a pofmasina s egyéb torturaszekély, melyeknek kegyetlen, de sikeres *vallató* hatásáról kététekre menőleg tud mesélni a betyárirtó *Ráday* uram szegedi krónikája.

Ma azonban másképp vagyunk. Az emberszeretet, a személyes szabadság megbecsülésének jegyében élünk.

Látszatra nem szabad indulnunk, ha az még úgy nógat, biztat, óvatosan kell körülhálózniunk a bűnöst, mert a hálónak, melybe törbe akarjuk ejteni, az adatoknak és bizonyítékoknak erős anyagából kell szöve lennie.

Egy tárgyaló bíró mondta nekem egykor, mikor egy gyilkossággal s végrendealthamisítással vádolt individuumot kénytelen volt felmentetni:

«Érzem, hogy nem jól cselekedtem.» Ezzel a felmentéssel arcul csaptuk az igazságot. Fehérre mostunk egy szerecsent, ártatlansági bizonyítványt adtunk egy gazembernek, a ki igen vidám és elégedett most, s binyára szörnyű ostobának tart valamenyűnket, mert bírósági ítélettel megpecsételve, felszabadult egy olyan bűn alól, a mit elkövetett. De mit tehetünk mi arról, ha nem tudjuk rábizonyítani. Csak érzem, érzem, hogy bűnösnek kell lennie. Igen, de hangulatokra, sejtésekre nem lehet, nem szabad ítéletet alapítani.»

A nyomozás menetében ugyan tágabb tere nyílik az egyéni felgásának. Meg-megyanusíthatok valakit, figyelemmel tarthatom, gyűjthetem ellene az adatokat, de ha nincsenek tárgyi vagy személyi bizonyítékokkal támogatott adatok, bizony csak tehetetlen vagyok.

Ezeket a bizonyítékokat kell tehát mindenek előtt megszerezni: felkeresni, összesíteni.

Itt van minden nyomozás sulypontja.

Hogy az néha napján nehéz, hogy minden tudásunkat, erőnket s időnket kell elővinnünk, azt felesleges magyarázni. Harcz az, melynek a nyomozó részéről a kötelességtudás s személyes ambíció az ösztékolója, a

bűnös részéről pedig az élet- és szabadságvágy az inspirálója. Ez pedig olyan hatalmas mozgató eszköz, mely bő magyarázatát adhatja akárhányszor egy-egy nyomozás nehézségének.

A bűnös szívósan védekezik már akkor is, mikor még hozzá sem fogott a bűncselekményhez. Tervet készít, számításba vet minden eshetőséget s eltakarít mindent utjából, a mi árulójává válhatna.

Csak egyet nem, a mi majdnem minden esetben néma és mégis beszélő vádlója lehet. Egy láthatatlan áruló, melyet azonban a mai fejlett technika látható alakra kényszerít, ezzel hovatovább mind sürőbb segíté eszközevé tévén meg azt a nyomozási munkájának.

A bűnös ugyanis minden maga ellen szóló korpusz deliktét, minden nyomot akármilyen szépen ki is tisztított utjából, csak épen az ő bűnös kezének, ujjainak nyomait nem tűnetheti el, mert hát bele kellett fogózkodnia az ablak fájába, mikor menekült, ott a szekrény ajtaján keze ujjának áruló nyoma, mikor a drágaságokat kiemelte onnan stb.

Optika, kémia segítségével jó a bűnt kutató tudománynak, a különben láthatatlan láthatóvá tevődik s a nyomzó láthatatlanban kiolvassa, ki a bűnös, csakugyan bűnös-e a gyanusított és így tovább.

A mai technika csodálatos fejlődését immár a nyomozási tudománya is kisajátítani igyekszik magának. És meglepők azok az eredmények, melyeket egy-egy bűntett színhelyén hátrahagyott látható és láthatatlan ujjnyomok felhasználása terén a folytonos kísérletezések ma már fel tudnak mutatni.

Példának szolgájon a bécsi rendőrségnek egy alábbi esete, melynél a tettes ellen semmiféle más bizonyíték nem volt, mint néhány ujjnyom, mely egy ezüst tintatartón maradt hátra, s a mely ujjnyom, mint feltehetően bizonyíték alapján a tettes két évi súlyos börtönt kapott.

Ez év június 23-án a bécsi Karlsplatz egyik házában az egyik lakó lakását feltörve találták. Iróasztalából 17,000 korona értékű papíraj, ebédlőjéből pedig szabadon tartott ezüst disztárgyai hiányoztak. A detektívek átvizgálták a helyszínt s egyebek mellett konstalták, hogy a tettes az összes ezüsttárgyak közül csupán egy nagyobb fajta ezüst tortatálát hagyott hátra, valószínűleg azért, mert nagy alakja miatt nem akarta magával

Villamos és gőzerővel hűtendő gyár társulól nem képez olesin fluom és jó hangszert szállítunk, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia bézi hangszerezési-16/a. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rezfuvó-hangszer, húr, szib., mig **Roményi** lezujabhi képe árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmeatve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségtétel dítalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és Kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olesin. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerend.

vinni. Fél, hogy árulója lesz. A tortát aló állványa azonban hiányzott. Ezt tehát a tettes mégis lecsavarta. A bécsi detektívek most a következőkép okozkodtak: Ha a tettes lecsavarta a tálat, úgy azt munka közben meg is fogta, s így valószínű, hogy a tálon, habár láthatatlanul, ujjnyomok vannak. A helyszínére hívták tehát a szakértőket, azok a tálat behintették grafimonit porral s az eddig csak rejtett ujjnyomatok e porral visszahívó, vagy inkább reprodukáló hatása alatt csakhamar előtűntek.

A legtöbb nyom eltörölés folytán hasznavehetetlen volt, kettő azonban tisztán mutatta az ujjfelület bőrdrainak alakulását.

Két nap alatt nyolcz embert vetek gyanuba. Közülök héttel nagyon könnyen végeztek, mert elegendő volt, hogy mindegyikkel ujjlenyomatokat vegyenek fel s azokat a tálon találtakkal összehasonlítsák. Miután egyiké sem volt megegyező, azonnal szabadon is bocsájtották őket. A nyolczadik azonban bevált. Jobb mutató és nagy ujjának lenyomata tökéletesen megfelelt a tálon lévő használható nyomatoknak s bár Kazamasz József — így hívták az illetőt — körömszakadtaig tagadott, a bécsi Landesgericht elfogadta a daktyloszkopikusok szakvéleményét s két évi súlyos börtönrre méltatta tettét.

A helyszínen megtalálható ujjnyomoknak a nyomozás szempontjából veendő nagy jelentősége mellett azonban szolgálhatunk immár hazai esetekkel is.

Itt van legelő a dánosi rablógyilkosság, a hol a «láthatatlan áruló» szintén akad szerepe, s valószínűleg az ítélet-hozatalnál is a döntő bizonyítékok sorába fog emelkedni.

Még nagyon emlékezetünkben lehet ez a kegyetlen büntény. A tettesek fogva vannak. Valamennyi sunyi cigány, a kik fajuk megszokott ravaszágával védekeznek és hazudnak. A bizonyítékoknak sora bizonyít ugyan ellenök, ámbar azért akad itt-ott hézag, melyet a nyomozó cesendőség minden fáradozása sem tud egészen betölteni. De ime, hézagpótlónak jelentkezik a mi láthatatlan áruló: a daktyloszkópia. A főbűnös le van leplezve. Az egri ügyészség fogházába került annak idején a szintén kegyetlenül tagadó Lakatos [Balogh János, kőbor cigány. Ujjnyomatait felvették és beküldték a budapesti főkapitányságnak. Ezeket alaposan megvizsgálták és konstataálták, hogy azonosak a dánosi rablógyilkosság alkalmával a főkapitánysághoz beküldött egyik boros poháron felfedezett jobb mutatóujj nyomával.

Lakatos Balogh János hiába tagad. Ott volt a dánosi csárdában azok között a cigányok között, a kik először boroztak s aztán — gyilkoltak.

Ugyancsak az egri ügyészség fogházába került akkortájt rablás miatt egy kőbor cigány, a ki, hogy, hogy nem egy cigányleányra vallott. Ékesen s okosan beszélt, s a cigánylány is bekerült a fogházba s a vádlottak listájába.

Ujjnyomatait szintén elküldték a budapesti nyilvántartó osztálynak, a hol arra a felfedezésre jutottak, hogy a lány ártatlan. Álnéven valami csekély lopás miatt volt elzárva másutt abban az időtáiban, a mikor a szóban forgó bűneset történt.

Szolnokról végül legutóbb egy rézkilincset küldtek fel, melyen egy pár véres ujj lenyomata látszott. Az elkeseredetten tagadó tettes hiába tagadott. Áruló ujjnyomai kétséget kizárólag rávallottak.

Ugyanígy járt Csikszeredán is egy rablás miatt tartóztatott. Koronatanuk voltak egy huszkoronásra odapadt véres ujjnyomai.

Kikapott néhány eset ez a legújabb nyomozások történetéből. Fényesen illusztrálják azonban már ezek is, hogy a nyomozónak, a mikor bűnjelek után kutat, mikor azokat a nyomokat keresi, melyek a tettes kiletére rávezető vagy bizonyító adatokat szolgáltatassanak, nem szabad figyelmen kívül hagynia a helyszínen található ujjnyomokat. Nincs csak azokat, a melyek láthatók. A szabad szemmel láthatatlanokat is vegye figyelmébe.

Hogy lássa me a láthatatlant?!

Következtetésekből. A bűneseklmény, a helyszin elárulja, hogy hol járható a tettes keze, mihez kapaszkodott, hová tapadtak okvetlen ujjai.

A többi már a daktyloszkópia, a szakértők feladata, kik vegyési szereikkel, fotografáló és nagyító készülékeikkel a láthatatlant láthatóvá teszik.

Legalább a súlyos bűnesetekben — rablógyilkosságokban, nagyszabású betörésekben — melyeknek sikeres nyomozása elsősorú kérdédek, legyünk figyelemmel a nyomozás technikájának e legújabb vívmányára, mely a budapesti bünygi nyilvántartásban ma már kellő felkarolást nyert berlini és bécsi minták után. Külön fotografáló, nagyító készülékek és egész vegyészeti laboratorium áll már rendelkezésére a hivatalnak.

A helyszínen hátrahagyott ujjnyomok egyszóval mind tovább becses nyomozási anyaggá nővik ki magukat, és jelentőségükben mindinkább nyerne, hacsak bűnösaink, keztyüs kézzel nem tanulnak meg «dolgozni.»

Részeg egyének vallomásainak mérlegelése és a velök szembeni eljárás.

Irta: Máthé Miklós törzsörmester.

Köztudomásu, hogy a részegség, büntető jogi szempontból, úgy a katonai, mint a polgári bíróságok ítékezéseinel, enyhítő körülményként vétetik.

Csak két eset van, a melynél a részegség súlyosító körülményként, illetve egyenesen vádként jelentkezik. Ezek egyike az, ha valaki éppen abból a czélből és szándékosan részegedik le, hogy bátorságot merítsen valamely olyan büntény elkövetéséhez, a melyet józan

állapotban nem merne elkövetni. Másik eset a botrányt okozó részegséggel elkövetett kihágás, a melynél a részegség éppen vádként bíraltatik el.

Az előbbi eset fennforgását, hogy t. i. valaki, valamely bűncselekmény véghezvitelére irányuló szándékkal részegedik le, megállapítani és bizonyítani nagyon nehéz, mert ehhez az összes előkészületi cselekmények ismerete és kétségtelen bizonyítása szükséges. Már pedig, ha a tettes, leittasodását megelőzőleg senki előtt sem hangoztatta, sem valamely cselekmény által feltűnővé nem tette, hogy mire készül s egyáltalán nem árulta el abbéli szándékát, hogy csak azért akar megittasodni, hogy a szándékolt bűncselekmény végrehajtásához kellő bátorságot merítsen, illetve, hogy a jobbjézést, mely őt attól visszatartaná, magában elfojtsa: ezen körülmény a cselekmény elkövetése után nem lehet bebizonyítani, mert a tettes be nem ismeri, bizonyítékok pedig nincsenek, a mennyiben az egyén gondolatát kifürkészni nem lehet.

Megjegyzem, hogy még azon körülmény, hogy valamely egyén ittas állapotban, mulatás közben, azt emlegeti, hogy még ma vért iszik, s hogy még ma meghal valaki, a fentebbi esetre való bizonyítékkal fel sem hozható, mert az illető egyén azokat ittas állapotban hangoztatván, nem mindenkor eshetnek beszámítás alá.

A külszolgálatot teljesítő csendőrnek, mint nyomozó közegnek, nagyon sokszor van dolga részeg emberekkel, mert az ember lélete és testi épsege elleni bűncselekményeket, rendszerint többé-kevésbé részeg egyének követik el; de, ha még részegek nem voltak is egészen, rendszerint azzal megmentőznek. Szükséges tehát, hogy a csendőr már a nyomozásnál kiterjeszkedjék annak alapos megállapítására, vajjon a tettes a tett elkövetésekor, csakugyan részeg állapotban volt, és ha igen, mily mérvben, és az ékén megállapítottakhoz képest tegye meg jelentését. Kötelességé teszi ezt a II. Szolgálati utasítás 106. §-a is, a mely szerint a csendőrnek nemcsak a vádat és súlyosító körülményeket, hanem a védelemhez szükséges enyhítő körülményeket is meg kell állapítania, mert eljárása csak így tekinthető részrehajlatlannak.

Ezzel szemben a tapasztalat mégis azt igazolja, hogy a csendőr ezek alapos megállapításáról néha megfeledkezik.

Igaz, hogy a csendőr nem tanult pszichológus, és az is igaz, hogy a beszámíthatóságot és a beszámíthatatlanságot elválasztó határvonalat mint laikus, nem is tudhatja hajszálnyi pontossággal megállapítani. De éppen ezért kell még nagyobb alaposágra törekednie.

A csendőrnek ugyanis a bűncselekményekre vonatkozó minden adat megállapítása kötelessége lévén, ezek között a részegséget, akár súlyosító akár enyhítő körü-

Kiss Gergely járásiörnmester.

ményként is jelentkezik az: szintén meg kell állapítania. S ennek megállapítása legtöbb esetben éppen a csendőrnek áll módjában, mert működése legközelebb esik a bűncselekmény elkövetése idejéhez, sőt nagyon sokszor ittas vagy részeg is a vádlott, mikor a kezébe kerül, ugyannyira, hogy teljes tárgyilagossággal ki sem kérdezhető.

Ennélfogva annak a csendőr előtti állapotából, az elfogyasztott szeszestől mennyiségére és minőségére a nyomozás során beszerzett adatokból, az egyén erősebb vagy gyengébb, fiatalabb vagy öregebb voltából, valamint abból, hogy általában iszások természetű-e vagy józan életű; és, hogy rendszeresen él-e szeszest italokkal vagy csak ritkán jut hozzá; a csendőr következtetheti legalaposabban, hogy teljesen vagy csak részben beszámítható, vagy éppen az öntudatlanságig részeg egyénnel van-e dolga.

Mindezen adatokat pedig meg kell állapítania és jelentésében fel kell vennie a nyomozó csendőrnek. Nemcsak azért, mert ez utasítászerű kötelessége és mert ezzel a bíróság eljárását is megkönnyíti, hanem és főként azért, hogy egyoldalúsággal és a nyomozás részrehajló vezetésével ne vádoltathassék.

Fekete könyv

eredeti bűnügyi és detektív-történetek gyűjteménye.

Irtá dr. Guthi Soma. Edig a következők tok tok jelentek meg: I. A vén kőjo II. Világárost bűnök III. Tuzár mester. IV. Az éjszakai Értapost. — Sajgó alatt: V. Az urongós világa. VI. Híres szállásokok. VII. Tuzár kitalált s leírta. VIII. Gyamus oxizet-mozák. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modern betyárk. — Minden kötet 20' oldal tejfedelművel. Ára kötetként csak 2 kor. A teljes 10 kötetből álló sorozat 20 K. — Megrendelhető 2 koronás harci részletfizetésre is! — KUNOSSY, SZILÁGYI és TARSÁ könyvkiadóvrtala, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy lépe könyv- és kép árnyék ingyen és bérn.

Igaz, hogy olyan esetekben, midőn a csendőr már nem látta a terhelt ittas állapotát, annak fokát nehezebb megállapítani, mert a kikérdezett tanuk legnagyobb része, azon kérdésre: részeg volt-e a vádlott, rendszerint kifejezésekkel felel: jól állott; jól be volt csudálkozva; jól el volt bájolva; jól be volt sötétedve; jól be volt esipve; alaposan beszédett a jóból, stb. De már ezekből is alaposan lehet következtetni, hogy a beszámíthatóság részben vagy egészen volt-e kizárva, mert határozott »részeg« kifejezést csak akkor használ a köznép, ha valamely egyént teljesen magánkülső részeg állapotban fetregeni lát, sőt sokan még erre is azt mondják: no! ez is jól elázott!

Arra a kérdésre pedig, hogy a terhelt, a már említett állapotban, tudta-e mit cselekszik, a tanultabb, műveltebb egyéneknek kívül a legnagyobb része a tanuknak azzal felel, hogy azt ő — a terhelt — tudná megmondani.

Az azonban bizonyos, hogy ha valamely terheltről azt állítják a szemtanuk, hogy ingadozva járt, botorkált, dülöngélt, ok nélkül nagyon sokat vagy akadozva beszélt, ok nélkül lármázott, kötekedett, mindenáron és mindenivel veszekedni és verekedni akart; vagy ha a csendőrnek magának is alkalma volt mindezeket látni, ezen esetben határozottan állíthatja jelentésében, hogy az illető akaratának szabad elhatározási képességében korlátozva volt, vagy azzal egyáltalán nem rendelkezett; mert köztudomású, hogy egészen tisztán és logikusan csak józan és normális észjárású ember gondolkodhatik és cselekedhetik, de már szeszital élvezete után, természetesen a szervezet és az ital erősebb vagy gyengébb váltóhoz képest, az ember akaratának szabad elhatározási képessége bizonyos fokig korlátozó befolyás alá kerül, sőt az ember teljesen is beszámíthatatlanná lesz.

Ha pedig valamely terheltet csak azután vehet kikérdezés alá a csendőr, mikor az a beigazolt előzetes ittasságát már kialudta és kijózanodott, és, ha ez a hozzá intézett kérdésekre azzal válaszol, hogy nem emlékszik rá, a mit tett, vagy cselekményének csak bizonyos részleteire s azokra is csak homályosan emlékszik: ezt a csendőr bizvást elhitheti neki, és sohasem jelentheti azt róla, hogy szimulált vagy valótlanul állított, még akkor sem, ha egyes tanuk azt vallanák, hogy az illetőt nem látták nagyon részegnek, köznyelven szólva holtészegnek, mert köztudomású, hogy az ilyen egyén, az ittasság okozta mély álmában az ébren elkövetett cselekményeit elfelejti s azokra vagy éppen nem, vagy azoknak csak bizonyos részleteire és azokra is csak homályosan emlékszik vissza, de tisztán soha.

Orvosszakértőleg megállapított tény ugyanis, hogy a szeszitalok mértékenteli élvezete az agy működésére bénítólag hat és az emlékező tehetséget elhomályosítja.

De még jobban konstataható ezen állapot a do-bányozó egyéneknél, mert ezek, a szeszitalok rendentüli élvezete közben — tudvalegőleg — sokat is do-

hányoznak s így a szeszmegezéshez nikotinmegezés is járul, a melynek a szervezetre és az emlékező tehetségre való káros hatása szintén ismeretes.

Az alkoholmegezés, rendes körülmények között, csak egy és ugyanazon időben elfogyasztott sok szeszital hatása alatt áll be. Ez azonban nem minden esetben van így, mert idősebb és gyengébb szervezetű egyéneknél kevesebb ital élvezete után is beáll, ellenben fiatal vagy erőteljes, vagy szabadlevegőn mozgó, dolgozó egyének többet bírnak el és nem részegeznek le; az is köztudomású, hogy rosszul szellőzött helyiségből, koresmából, pinceszől távozó s majdnem józannak látszó egyének, utközben a teljes részegség stádiumába jutnak. De legjobban észlelhető ezen állapot az újbork élvezete után. Ebben ugyanis sok szén-sav lévén, annak megező hatása, még kevesebb ital élvezete mellett is, elősegíti a lerészegedést.

Innen magyarázható, hogy ősszel, a bor forrása idején, mindig több a részeg ember s ehhez képest több bűncselekmény is fordul elő.

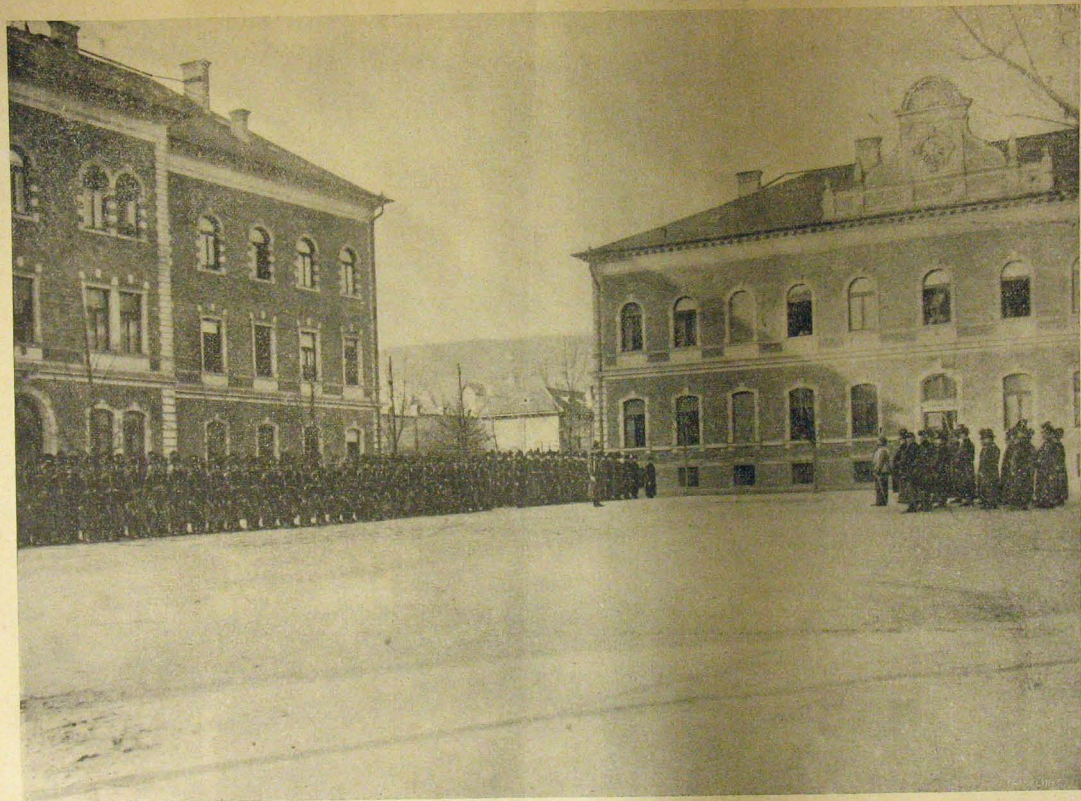
Ugyancsak így hamar lerészítők s hozzá még butító hatása van a pálinkának. Ebben, ugyanis nagymennyiségű alkohol van s ennek megező hatása már jelentékező mennyiségű pálinka elfogyasztása után is jelentkezik, különösen azoknál, kiknek szervezetét a nyomor, a rendetlen életmód, a sok éhezés vagy az iszákoskodás már megtörte.

A nyomozó csendőrnek tehát, ha ilyen egyének — tettesek vagy tanuk — kikérdezésével foglalkozik, vallomásuk mérlegelésénél ne csak az elfogyasztott szeszital mennyiségét, hanem annak minőségét, az egyén korát, szervezetének gyengébb vagy erősebb állapotát és azt is figyelembe kell vennie, hogy a szeszital milyen helyiségben, éhgyomor-ra-e vagy jóllakás után fogyasztatott; s ha jelentését mindezekből kifolyó alapos következtetések felsorolásával szerkeszti meg, annak tárgyilagosságához sőt sem férhet. A csendőrnek egyébként a részeg egyénekekkel szemben való fellépése is korlátozva van.

Az Általános szolgálati határozványok VII. fejezet 42. pontja szerint, a részeg emberek irányában, a büntetett vagy vétséget nem követtek el, csak akkor szabad szolgálatilag fellépni, ha ennek mellőzése által nagyobb botrány, veszély vagy érzékeny kár állhatna vagy idézhetőnek elő.

Ugyanezen pont 2-ik bekezdése értelmében, a csak kihágáson ért ilyen egyéneket, rendes körülmények között hozzátartozóik, vagy más, de polgári egyének által kell a nyilvánosság elől eltávolítani. A csendőr tehát az ilyen egyénekekkel sohasem bajlódjék, már azért se, mert a részeg ember előtt a csendőr valóóságos vörösoszto, és, ha addig nem is követett el mást, mint részegsége által botránkozottatta a közönseget, mindjárt feltámad benne az ősi virtus, ha csendőrt lát s kötekedni kezd, a legtapintatosabb figyelemzetést is sértésnek veszi, mellé veri, káromkodik, szidja a csendőrt,

Kiss Gergely járásörmester feldiszitése. — Panajott Sándor tábornok beszédet intéz a kivonult legénységhez.

hangoztatja, hogy ő nem fél, rakoncátlanokodik, ellenszögül és ha a csendőr nem enged, kész a fegyverhasználat.

Számtalan eset igazolja már, hogy a csendőrnek az utcán vagy a koresmában talált ilyen egyénnel szemben való fellépése nemhogy megszüntette volna a botrányos részésgét által amugy is elkövetett kihágást, hanem még nagyobb botrányt idézett elő. A közönség legnagyobb része azt tartja, hogy a részeg ember elől Krisztus urunk is kitért, ezen az alapon aztán, különösen, ha bántalmazást vagy más brutalitást lát, a részeg egyén pártjára áll s a csendőrnek már nemcsak egy egyénnél, hanem egész csoporttal gyűlik meg a baja.

Mintthogy pedig hasonló esetek csakis községekben fordulnak elő, a hol a csendőrrel rendszerint községi közeg van, vagy ha nem volna is, hamarosan szerezhet ilyet, legjobb, ha ezeket bizza az ilyen részégek eltávolítását és maga bele se avatkozik.

Igaz ugyan, hogy a «Szolgálati utasítás» 27. §-ának 1. pontja szerint, a kihágás megállása is kötelessége a csendőrnek, de ha ezzel szemben tekintetbe vesszük az ált. szolg. hat. fenntézetét pontját és azt, hogy a csak botrányos részésgéggel elkövetett kihágás nagyon ritkán eredményez más büntetendő cselekményt, legjobb az ilyen egyénhez közvetlenül hozzá se szólni, csak, ha alkalom van rá, figyelemmel kísérni vagy kísértetni.

Különösen, ha fontos okok nem indokolják, az elővezetést mellőzendő. Kikérdezni az ilyen egyént nem lehet, de felesleges is. Kiléte és személyazonossága bárhol és bárki által megállapítható lévén, ez a feljelentéshez, ha ennek szükségé fennforog, teljesen elegendő.

Ugyancsak hasonló kellemetlenséget szerez a csendőr magának a koresmái záróra ellenőrzésénél is, ha szemlénny megye be a koresmába és ő szólítja fel a vendégeket a távozásra. S daczára, hogy ezen szolgálati ténykedésnél községi közegnek, mint bizalmi egyének okvetlenül kell jelen lenni, mégis néha-néha előfordul, hogy a csendőr maga szólítja fel a koresmabeli vendégeket a távozásra s ha vonakodnak, ki is zavarja őket.

Pedig milyen egyszerű az eljárás. A községi közeg, vagy a koresmáros utján megtudhatja a vendégek nevét s ha más büntetendő cselekmény fenn nem forog, csak éppen a közvetített csendőri felhívásra nem akarják a koresmát elhagyni: az ekként beszerzett adatok alapján is feljelenthető. S ha kikérdezésük mégis szükségessé válnék, másnap a község házára idézhetők.

Hasonló eljárás a legzélszerűbb az éjjeli csendzavarás-on ért egyéneket szemben is, természetesen csak akkor, ha a járőrrel községi közeg van, vagy más olyan megbízható polgári egyénre talál, a ki a személyazonosságot kétségtelenül igazolhatja.

Nagyon sok kellemetlenségtől szabadul meg a csendőr, ha a felsorolt esetekben a jelzett módok szerint jár el.

Mert, hogy az ezzel ellenkező szabálytalan és indokolatlan elővezetésekől és nem helyénvaló önkényű beavatkozásokból mennyi panaszos feljelentés és fegyverhasználat, s ezekből úgy a csendőrré mint a polgári egyénre mennyi baj és kellemetlenség származhatik s hogy a meggondolatlan fellépés hány csendőrré hozott már végtelen következményeket: arról jobb nem is beszélni.

Csak tapintatosság vezelszen tehát minden ténykedésünkben és teljes tárgyilagossággal minden jelentésünkben, mert csak ezekkel kelthetünk tiszteletet, becüsélet, rokonszenvet és jóakaratot úgy magunk, mint a testület iránt, de ezek nélkül soha.

Kiss Gergely járásörmester feldiszipítése.

— Képekkel. —

Ő császári és apostoli kir. Felsége, — mint már lapunk legutóbbi számában jelezük — Kiss Gergely m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásörmesternek hosszú és kötelességű szolgálatiért az arany érdemkereszt legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kiss járásörmester feldiszipítése vasárnap e hó 8-án folyt le a budapesti csendőrlaktanya udvarán, a rendkívüli esethez méltó keretben és ünneplésséggel.

Az ünnepléyen, mely délelött 10 órakor kezdődött, megjelent a fővárosban állomásozó csendőrtiszt, tisztviselői és altisztai kar teljes számban. Az altisztai tanfolyam hallgatóságát alakított díszszázad Herkely Gyula főhadnagy oktatótiszti parancsnoklása alatt vonult ki. Pont tíz órakor megérkezett a helyszínére szamosfalvi Panajott Sándor tábornok, a magyar korona országhoz tartozó csendőrség felügyelője, segédtiszipje, adobolyi Rákósy Gyula százados kíséretében. A jelentés átvétele után Panajott tábornok, ki 1884-ben mint szárnyparancsnok a koronás ezüst érdemkereszttel díszítette fel Kiss Gergelyt, magas szárnyalású, a kitüntetétt kiváló érdemeit méltató beszéd kíséretében és annak kiemelésével, hogy a m. kir. csendőrség 26 éves fennállása óta tényleges szolgálatban álló altisztet első ízben ért az arany érdemkereszttel való legmagasabb kitüntetés — az arany érdemkeresztet sajátkezséggel tűzte fel Kiss Gergely járásörmester mellére. A megható s ünnepléses hangulataban lefolyt feldiszipítés után, a kivonult század díszmenetben vonult el a felügyelő jobb oldalán álló kitüntetétt járásörmester előtt, mire a tisztikai és az altisztiek szerencsekívánataikat fejezték ki a kitüntetétknek.

Kiss Gergely tisztelőre az altisztikai a tisztii étkezésben délben diszlokómát rendezett, melynek végén Panajott tábornokkal az élén az egész tisztikai is megjelent. A felügyelő szép és lendületes szavakban köszöntötte fel az ünneplétt és az egész altisztii kart, mire a maga nevében Kiss Gergely járásörmester, az altisztikai nevében pedig Somogyi Lajos járásörmester és Zsigmond Lőrincz törzsörmester fejezték ki köszönetüket a tábornoknak és a megjelent tisztikarnak a megjelenéséért. A lánkoma végével a felügyelő és a megjelent tisztiek az altisztikai által elénekelt himnus és szózat hangjai mellett hagyták el a termet.

Kiss Gergely járásörmester eme rendkívüli kitüntetésé bizonyára osztatlan örömet és meglepédest fog kelteni a testület minden körében; mert ez a kitüntetés azt az eddig is ismert tudatot fogja még fo-

Kiss Gergely járásörmester felkészítése. — A diszszázad elvonul a kitértelett előtt.

kozottabb mérvben megszárdítani, hogy a csendőrtünetben a valódi érdem mindenkor megtalálja méltó jutalmát.

A rendkívüli kitüntetés ez alkalommal is valóban rendkívüli érdemek jutalmazására szolgált. Ezt eléggé igazolja Kiss Gergely járásörmester működésének alábbi rövid leírása:

Kiss Gergely járásörmester, három évi és kilencz havi csapatszolgálat után, 1876 július 2-án lépett a m. kir. csendőrség kötelékébe, most tehát 36 éve áll tényleges szolgálatban és 32 éve megszakítás nélkül tagja a testületnek. Ezen szolgálati hosszú idő alatt, mint őrsparancsnok, szakasparancsnokhelyettes és majdnem négy éve mint járásparancsnok valóban példával szolgáló tevékenységet tanusított és rendkívüli sikerdús eredményeket ért el. Eme sikereket legjobban megvilágítja azon tény, hogy szolgálati működése alatt összesen 2984 büntetettet fogott el és 8465 törvénysértőt jelentett fel és az általa kiderített jelentékenyebb bűnesetek alkalmával az általa megkerített körösszeg egy millió szántizenhétzernyolcszázharminchat koronára rug. Megemlítjük még, hogy Kiss Gergely járásörmester csendőrségi szolgálata alatt hét rablógyilkosságot, nyolcz gyilkosságot, 12 rablást, 19 betöréses lopást, 28 lopást, két gyújtogatást, egy pénzhamisítást, egy halált okozó súlyos testi sértést és egy csalást derített ki és egy rabszökevenyt is elfogott.

Ezek az adatok elég világosan beszélnek. Méltók arra, hogy minden csendőrt hasonló eredmények és az ezzel járó hasonló elismerés utáni törekvése buzdítsanak.

HIREK.

Kegelem a távollevő hadköteleseknek. Lapunk mai számának hivatalos részében a távollevő hadköteleseknek amnesztiát nyújtó 11454/eln. számú honvédelmi miniszteri körrendeletet oly czélből tesszük közzé, hogy azt a csendőrség szolgálata teljesítése közben, egyes távollevő hadkötelesek hozzátartozóival közölhesse és a távollevők hazatérését a Haza javára ily módon elősegíthesse.

Ellenzegülés. Fried Ignác méltóságtöltő korcsmáros november 19-én az ott vásáruyeleti szolgálatot teljesítő kántorjánosi őrsbeli Andréka Vazul és Michnye László csendőrökből állott járőrnek panasolta, hogy korcsmájában több ismeretlen, ittas ember garázdalkodik. A csendőrök a helyszínére siettek, kiknek láttára a garázdalkodók megszöktek s közülök csak Gábor Ferencz, mátszalkai lakos, kocsist sikerült a járőrnek a vásári sátrak között utólnéri, ki a járőrnek abbeli felszólítását, hogy a községházára menjen, nem teljesítette, hanem egy sátor mellett fekvő nagy sátorfordat felkapván Andréka csendőr felé sujtotta, ki a fegyverrel az ütést elhárította ugyan, de a rúd a fegyveren lecsuszva, a csendőr balkarjának alsó szarát érve, azon könnyű sérülést okozott. Gábor a támadást folytatandó, a rudat eldobta, a sértett csendőr felé ugrott, miközben a magasán tartott szuronyon nekiment s nyakának jobb oldalán megsérült, majd pedig a szuronyt elkapta, annak éles élelőt kezein sérült meg. A támadó

ezután elfogatott és orvosi gyógykezelésben történt részvétel után a mátszalkai kir. járásbírósnak átadatott.

Nemességi könyv. Ily czim alatt *olyvedi Vad Imre* egy a nemességi ügyekben szükséges tudnivalókról, könnyen érthető modorban, részletesen tájékoztató könyvet írt. Kapható Várnay L. könyvnyomdájában Szege-den Ára 5 korona.

A zsebkönyv vegyes közleményeire vonatkozó pályázat eredménye lapunk legközelebbi számában fog közzétettni.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az aranyezőkről. Mióta oly neveltségesen csekély áron, 35 millió koronáért megvették Oroszországtól Alakást, az Egyesült Államok aranybányászata jelentékeny emelkedést mutat. Ma már a világ aranytermésének egyharmada az Unióé s ez folyton-folyvást emelkedik. Még két éve is, tavaly is csak 82—88 millió dollárt ért el, az idén már 99 millióra rug. Alakában Klondyke és Ume-Distritet az aranyt termő vidék és még mindig fedeznek fel újabb és újabb aranyterületeket. Mindazonáltal még ma is Kalifornia meg Kolorado államok adják a legtöbb aranyt.

Világító szemű állatok. Sok állat szemében a fényfelgő idegnyárta (retina) mögött színes fényvisszaverő réteg (tapetum) van. Ezen színes kárpit által visszavert fény okozza, hogy némely állat, pl. macskafélék, kerézdők, különösen pedig az éjjeli ragadozók (macska, oroslán, tigris, párduc, róka, hiéna) szeme a sötétben villog; a villogásnak tehát az az oka, hogy a szem a leggyébrebb világitással is összegyűjti a fénysugarakat s ezeket a szemelenek lévő, most említett színes kárpit visszaveri. Az egyptások és kerézdők szemében a színes kárpit kékes-zöldek, a hűsevőknel pedig aranyársárga színű. A kutyáé pl. közepén aranyzöld, a szélén pedig kék, néha pedig fehéres, sőt egyes esetekben aczéllék és fémesean szillog; a macskáé aranyársárgán ragogó, széléin azonban kékes; a lóé zöldeskek, széléin azurkék, de nem fémfényű; a szarvasmarháé zöldeskek, a közepén vörösbé játszó árnyalattal, ugyanilyen a kecske, továbbá az őz és juh szemében. A fényvisszaverő kárpit működése révén a fényinger hatása erősödik, a mennyiben az általa visszavert fénysugarak másodszer is érik az idegnyártyában levő fényfogyó pálczikákat és csapoktat.

Az amerikaiak igazságérzete. Ha egyébként pénzszerezőknek és ridegeknek festik is az amerikaiakat némelyek, a nemesebb érzések is otthonosak náluk. Ime egy csattanós példa. Egy bevándorolt német testvérpár Chikágóban egy szállóban kapott állást. A leány szobaleány lett, a fiú évfőzőköz-tisztogató. A szállóban csupa néger volt a felszolgáló. Egyszer megtörtént, hogy az egyik néger megbantotta a szép német leányt. A fiú feljelentette a négert. Ez azzal védekezett, hogy a leány kínálta magát neki. A tárgyalást végighallgató fiú erre oly dühbe jött, hogy előrúnta revolverét és agyonlőtte a négert. Nyomban letartóztaták gyilkosság miatt. Nem lehetett kilátás tehát felmentésére. Chikágó leggazdagabb polgárai összeháltak erre s odamentek a bíróhoz, hogy ne gyilkosság, hanem emberölés miatt helyezzék vád alá s bocsássák szabadon kaucazió ellenében. A bíró, hogy elriaszsa az embereket, horribilis summát mondott: százezer dollárt. S ime, öt perc múlva előtte volt a kifogástalan cheque 100,000 dollárról. Hol teszük meg még ezt széles e világon?

A fiztikar szerencsekívánatait fejezi ki Kiss Gergely járásörmesternek.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

M. I. cz. őrsvezető. 1. A kerületi parancsnokságok az 1908. évi zsebkönyvből kapnak tartalékpéldányokat, kérjen tehát onnan szolgálati uton. 2. Uj nyugdíjtörvény nincs, tehát a jövő évi zsebkönyv sem tartalmazhatja azt.

K. S. őrsvezető. Olvassa el a mult számunkban K. S. cz. őrsvezetőnek küldött üzenetünket.

Határszéli esendőr. 1. Miután a szombatnapni takarítás délután öt órára ugysis befejezést nyer, természetes, hogy az őrsparancsnoknak jogában áll a parancsokat felolvasni. 2. A parancskiadást karácsony és húsvét ünnepén is meg kell tartani.

Petneházy. Első kérdése időközben tárgytalanná vált, a második pedig — mint értesültünk — már kedvező elintézés nyert.

G. J. A büntető törvénykönyv 354. §-a szerint: «Csalásnak tekintetik és egy évig terjedhető fogházzal büntetendő: ha valaki, habár csalási czélzat nélkül, ravasz fondorlattal más tervedésbe ejt, vagy tervedésben tart a végett, hogy attól magának hitelezést vagy hitelösszebitást eszközöljön ki.» Kérdésére ebben megtalálja a választ.

M. L. őrsvezető. Mivel a szülők gyermeikeikért és azok tetteiért felelősséggel tartoznak, koruknál fogva nem büntethető gyermeikeik által elkövetett büntetendő cselekmények elkövetése esetén, gondatlanság, illetve a köteles felügyelet elmulasztása miatt a szülők ellen teendő meg a följelentés.

Cz. őrmester, Molnár Kázmér határszéli rendőrkapitány Munácsón állomásozik.

G. S. esendőr. 1. A fegyvernek a járőrre történt elütésével — ha a lövedék nem is találta a járőrt — a tetleges bántalmazás be van fejezve. 2. A esendőrlaktanya «katonai biztonsági őrségnek» nem tekinthető, de a katonai laktanyákkal egyenlő elbírálás alá esik.

D. J. A sértett által tett lövés — mivel azt a jogos védelem korlátain belül tette — büntetendő cselekményt nem képez.

G. esendőr. Szolgálati idejének letelte előtt, nyilatkozatának betervezése melletti, kötelezőjének visszaadását még kérheti.

Vallásos esendőr. 1. A római katolikus vallás szertartását és az ünnepeinek magyarázatát megtalálja a Gerey-féle, vagy pedig a Pokorni-féle «Róm. kath. szertartás» című könyvben. Előbbinek ára 1 kor. 80 fillér, utóbbinak pedig 1. kor. 50 fillér. Megrendelheti a «Szent István Társulat könyvkereskedés»-ben, Budapest, VIII. Szentkirályi-utca. 2. A vásárra vagy piacra gabonát szállító kocsikról utközben is lehet gabonát vásárolni. **B. esendőr.** Ha a sértés beteg is, annak felgyógyulása nincs kizárva, miért is annak árát és fontartási költségeit a becslésbe be kell venni, különösen akkor, ha oly betegségben szenved, mely az állat husának élvezhetőségét nem zárja ki. Hogy az időközben elhullott, az ön szerencsétlensége, de jogsatlanság önnel nem történt.

Sorsjegyekről. Székelyvölgyi. A 162852 sz. Bazilika sorsjegye 12 koronával már régebben ki lett huza. A többi nem nyert. **Sz. S. őrmester.** Az 5016—2 sz. magyar vörös kereszt sorsjegye 14 koronával már régebben kihuzatott. A többi nem nyert. **N. I. Az 1005—88 sz. magyar vörös kereszt sorsjegye 14 koronával már régebben ki lett huza. A többi nem nyert. H. D. járásörmester, B. őrmester Beczkó, V. L. őrsvezető Robogány, V. őrmester Újborlövény, K. őrm. Beszterce és Tóth esendőr Nagrippény: Sorsjegyeik ez ideig még nem lettek kihuzva.**

HIVATALOS RÉSZ.

11454/eln. sz.

Körendelet.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi nov. hó 26-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a következőket legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott:

Elvendetem a következőket:

1. Mindazoknak a magyar állampolgároknak, a kik az állítás elől való szökés miatt (a véderőről szóló 1889. évi VI. törvényzikk 44. §. 2., 3. és 4. bekezdései és 45. §-a) 1907. évi december hó 2-áig elítéltek vagy bünvádi eljárás alá vonattak, avagy a kiknek szolgálati kötelezettsége e miatt meghosszabbított — a büntetés (a mennyiben még végrehajtra nincs), illetőleg a további bünvádi eljárás és büntetés, valamint a már kimondott vagy várható szolgálatmeghosszabbítás elengedtetik.

2. Azoknak az egyéneknek, kik az 1907. évi december 2-ika előtt elkövetett állítási szökés miatt üldöztetnek, vagy e miatt üldöztetésüket vagy szolgálati kötelezettségük meghosszabbítását várhatják, — a további vizsgálat vagy büntetés, valamint az ezzel egybekötött vagy csak egymagában elvárható szolgálati kötelezettség meghosszabbítás abban az esetben elengedtetik, ha ők a rájuk eső állítási s esetleges törvényes szolgálati kötelezettségnek magukat alávetik és e czélból legkésőbb 1909. évi december hó 1-éig saját illetőségi helyüknek politikai hatóságánál személyesen jelentkeznek.

3. Azok a visszavándorlók, kik a 3. korosztályból való kilépés előtt soroztatnak be, a szabályszerű szolgálati kötelezettség alatt állanak; ha azonban a visszavándorlás, illetőleg besorozás a 3. korosztályból való kilépés után történik: — az illetők azon év december hó 31-éig szolgálatkötelesek, a melyben 33. életévüket betöltik.

4. Ezen időn belül tartoznak az elmulasztott tényleges szolgálati kötelezettségnek eleget tenni, s a hátralevő szolgálati időre eső fegyvergyakorlatokat leróni.

5. A magyar honvédség állományába tartozó mindazoknak az egyéneknek, kik a katonai behívási parancs iránti engedetlenség, illetőleg az ez által elkövetett első szökés büntette miatt büntetésüket töltik, — 1907. évi december hó 2-ával büntetésük hátralevő része elengedtetik.

6. Minden a magyar honvédség állományába tartozóknak, a ki a most említett és 1907. évi december hó 2-ika előtt elkövetett bűncselekmény miatt vizsgálat alatt áll, vagy büntetőbíróóságilag üldöztetik, avagy büntetőbíróasági üldözést vagy fegyelmi fenytést várhat: — a további vizsgálat és büntetés elengedtetik és pedig azoknak, kik még vizsgálat alatt nem állanak, oly fel-

tétel alatt, hogy 1907. évi december 2-ikától 1909. évi december 1-ig a közkegyelemben való részesítés czéljából valamely belföldi politikai vagy katonai (honvéd, csendőr) hatóságnál személyesen jelentkeznek. A vizsgálat és büntetés elengedése azonban azokra, — a kik az 1890. évi XXI. törvényzikk 6. §-ában meghatározott, — katonai behívási parancs iránti engedetlenségre csábításában bűnösök — nem terjed ki.

7. Azok, a kik a közkegyelemben való részesítés iránti kérelmük előterjesztésének időpontjában mint szökevények szabályszerűen már állományon kívül helyeztetek, netán viselt rendfokozatukat elveszítették tekintendők.

8. A szökésben töltött idő a közkegyelemben részesültek szolgálati idejébe beszámítandó; az elmulasztott tényleges szolgálat és a nyolc heti kiképzés az összes szolgálati időn belül pótlandó; az elmulasztott fegyvergyakorlatok nem pótlandók.

9. A közkegyelemre méltott cselekményeknek más bűncselekményekkel való halmazata — ha ítélet még nem hozott — az illető egyéneknek közkegyelemben való részesítését nem zárja ki; ez utóbbi cselekményekért azonban felelősek maradnak.

10. Ellenben a közkegyelem alól kivételnek azok, kik a közkegyelemre méltott tettek mellett, ugyanazzal az ítélettel egyszersmind más bűncselekmények miatt is már elítéltek.

11. Ezekre, valamint a tényleges szolgálatból vagy kivételes tényleges szolgálatból első ízben megszökőtekre nézve, figyelemreméltó körülmények közt, kegyelmezési javaslatok tehetők.

Kelt Budapesten, 1907 november 26-án.

Jekelfalussy Lajos, s. k.

Őrsök felállítása.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület területén:

az esztergomi szárny területén: Esztergommegye, esztergomi járásában fekvő Annavölgybányán 1 őrmester és 4 csendőrral felállított új őrs 1907 október 11-ével;

a balassagyarmati szárny területén: Nógrádmegye füleki járásában fekvő Homokterenye községben 1 őrmester és 4 csendőrral felállított új őrs 1907 október hó 14-ével szolgálati működésüket megkezdtek.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyeztettek:

1907 december hó 1-ével:

Bucsi József IV. számú csendőrkerületbeli és
Marián Miklós VII. számú csendőrkerületbeli járőr-mesterek kölcsönösen.

Magyarnak Pécs! — Németnek Bécs!

A szolgálat érdeke

is megkívánja a pontos órát. Legnagyobb választék a legpontosabb órákról és divatos ékszerokról képes árjegyzékemben, melyet ingyen és bérmentve küldök bárkinek, ki ezen lapra hivatkozik.

SCHÖNWALD IMRE, PÉCS, órásmest. és ékszergy.

Varga Ferencz és Simon Lajos járásörmesterek, a III. számú csendőrkerülettől a IV. számú csendőrkerülethez.

Czuczor András és Kecz Péter járásörmesterek, a IV. számú csendőrkerülettől a III. számú csendőrkerülethez.

Eletmentési jutalomdíj.

A m. kir. belügyminister ur folyó évi 89119/1907/V.a. számú rendelkezével Turzai József VIII. számú csendőrkerületbeli cz. őrsvezetőnek 50 K életmentési jutalomdíjat adományozott.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Munkácsi Sámuel csendőr, mivel egy vasuti állomáson, — melyen szabórküldő léte alkalmával átutazott, — egy románok által megtámadott és tetteleg inzultált vasuti utast a felbőszült tömeg bántalmazásától, gyors, határozott, katonás és férfias fellépése által megmentett és az összegyűlt tömeget szétoszlatta.

Katonai szolgálati jel.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában: Junkó Károly járásörmester 1907 nov. 21-ével az I. osztályra,

Zette János csendőr cz. őrsvezető 1907 nov. 27-ével és Galgóczi András őrsvezető 1907 nov. 30-ával a II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel elláttattak.

Névváltoztatás.

Dobri Flórián V. számú csendőrkerületbeli csendőr, vezetéknevét a m. kir. belügyminister urnak 1907. évi november 9-én kelt 121076/VI-a. számú engedélye alapján «Deák»-ra;

Dedecsek Rezső V. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrsvezető vezetéknevét, a m. kir. belügyminister urnak 1907. évi november 2-án kelt 114446/VI. számú engedélye alapján «Diósi»-ra; végül

Kréitli József, VI. számú csendőrkerületbeli cz. őrmester vezetéknevét, a m. kir. belügyminister urnak 1907. november 6-án kelt 99044/VI-a. számú engedélye alapján «Kárpáti»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Czeller Mihály, cz. őrmester, Siertz Ottóliával, 1907 nov. 23-án, Kismartonban; és

Pintér Pál őrmester, Szűcs Mária Magdolnával, 1907 nov. 21-én, Szigetváron.

PÁLYAZATOK.

Egy hivatalsszolgai állás a váci járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 600 kor. Szabályszerű lakpénz és 60 korona lakpénzpótlék vagy természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona, vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pestvidéki kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi január 3-ig.

Egy irtóki állás a királyhelmezi járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a sátorhajhelyi törvényszék elnökéhez 1907 decz. 23-ig.

Egy irtóki állás a sajószentpéteri járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Biróságí ügykezelésben való jártasság. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a miskolci törvényszék elnökéhez 1907 decz. 27-ig.

Egy sóellenőri állás a soproni sóhivatalnál. Fizetés 1600 korona és pótlék. Természetbeni lakás és sójárándóság. Esetleg egy mázsatiszti állás megfelelő javadalmazzal. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a soproni pénzügyigazgatósághoz 1907 decz. 26-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a pozsonyi fővámbivatalnál, esetleg a pozsonyi pénzügyigazgatóság kerületében másol. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 255 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. évi január hó 10-ig.

Egy szolgai állás a budapesti tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 700 kor. Lakpénz pótlékkal 300 kor. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Asztalos mesterségben való jártasság. Kérvények a budapesti tudományegyetem rectorához 1908 jan. 6-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a dettai járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és román nyelv. Kérvények a fehértemplomi törvényszék elnökéhez 1907. évi december hó 27-ig.

Egy irtóki állás Szeben vármegyénél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 300—420 korona. Négy középiskolai osztály. Szeben vármegye főispánjához címzett kérvények Szeben vármegye alispánjához 1907 decz. 28-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra a honvédségi

Kényelmes
havi részletfizetésre

hegedük, grammofonok,

fuvalák, cimzalmok

Önműködő, forgatható hangszerek.

ELEK és TÁRSA

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.

Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. szám alatt közzétett körrendelet irányadó.

Egy irnoki állás a hajdunásai kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a debreczeni törvényszék elnökéhez 1907 decz. 29-ig.

Egy irnoki állás a nagybittyni kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az aradi törvényszék elnökéhez 1907 decz. 24-ig.

Egy irnoki állás a budapesti törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a budapesti törvényszék elnökéhez 1907 decz. 30-ig.

Egy szolgai állás a szászrényi adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 kor. Ruhailletmény 60 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Kérvények a marosvásárhelyi pénzügyigazgatósághoz 1907 decz. 31-ig.

Egy hivatszolgai állás a rétsági járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény

100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a balassagyarmati kir. törvényszék elnökéhez 1908 jan. 3-ig.

Egy iskolaszolgai állás a szatmárnémeti kir. kath. főgymnasiumnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 120 korona vagy természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Kath. vallás. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett kérvények nevezett főgymnasium igazgatóságához 1907. évi december hó 30-ig.

Egy irnoki állás a trencsényi kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 420 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a trencsényi törvényszék elnökéhez 1907 évi december 20 ig.

Egy iskolaszolgai állás a pozsonyi kir. kath. főgymnasiumnál. Törvényszerű fizetés. Szabad lakás vagy megfelelő lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Róm. kath. vallás. Kazánfűtésben jártasság előnyt nyújt. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett kérvények nevezett főgymnasium igazgatóságához 1907. évi decz. 20-ig.

Egy hivatszolgai állás a kovásznai járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kézdívársárhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1907 decz. 17-ig.

ELLÁTÁSI VÁLLALAT

Első forrásból beszerezve szállítja a csendőr-őröknek csakis friss és legjobb minőségben a következő árukat, árak koronaértékben kg.-ként, (kivéve a holt a mennyiség másképp van megjelölve) franko budapesti állomás, az összeg előzetes beklédése vagy utánvét mellett

Ár pagyöngy legfinomabb B. 0	—50	Kávét, pörkölt Excelsior 0 finom	3.20	Rizs Japán	—46
• • • • • gorboma A 10	—30	• • • • • 00 legfinom.	4.—	• Rangon	—40
Borsó hámozott egész 5 G. K.	—46	• nyers Santos	2.20	Bovarpör I.	4.—
• • • • • 6 K.	—44	• • • • • Ceylon I. rendű	3.20	Rum Cuba	2.60
• • • • • fél 1 G.	—36	• • • • • II.	2.60	• Brazíliai finom	2.—
Bors, Singapore	2.—	• • • • • Gyöngy I. rendű	3.20	• Jamaika eredeti	4.—
• • • • • örölt	2.24	• • • • • II.	2.80	Sáfrány 1 deka	1.20
Cukor I. finomítvány nagy süvegben	—77	• • • • • Cuba I. rendű	3.—	Sajt, Ementhal	2.80
• I • • • • • 5 kg-os	—78	• • • • • pótlék Frank 1 doboz 1/2 kiló	—40	• Imperiál	2.20
• • • • • csecke 5 kg-os dobozban	—79	• • • • • • • • • • 1/4	—22	• trapista	2.90
Csokoládé fűmelt I. rendű 1 csomag	—95	Keményítő, rizs fűmelt	—52	Sósorszesz, Brázy kis üveg	—90
• • • • • II. • • • • • 1	—80	Kókusz-élesztír hordóban	1.10	• nagy	1.80
Csiszoló vászon II.	—30	• • • • • csomagokba	—26	Szegfűszeg	1.60
Czipő-crém I. 1 doboz	—17	Köménymag	1.20	Szerencsedió 1 deka	—10
• • • • • II. 1	—40	Lenese stockeraui	—70	Szőlő, mazsola	1.80
Dara	—40	Maccaroni	—76	Szilva, aszalt	—40
Fahéj	2.40	Mák I. kék	1.—	Szilvaizé (lekvár)	—68
• törött	2.70	Mosósóda	—10	Szappan, szin. II.	—58
Fémpaszta 1 nagy doboz	—16	Mandula	2.60	• • • • • I.	—62
Fénymaz húszer	—44	Mogyoró feltört	1.80	Tarhonya	—52
Gyertya Flóra I. r. 1 csomag 500 gr.	—84	Olaj, táblaolaj	1.60	Tea Peccovirág igen finom 1 deka	—20
• • • • • közép finom	—70	Padlómáz	1.40	• Császárkeverék 1 deka	—16
Gyömbér hámozott, fehér	2.40	Paprika, szegedi édes	4.—	• orosz 1 deka	—12
Gyümölcs	—80	Paprika király	2.40	Teasütemény kevert	1.60
Gyufa 100 kis doboz	1.20	Paprika, közép	1.40	• Albert	2.40
Hal szardínia, 1 szeleceze nagyobb	—54	Rizs Carolina legfinomabb	—64	Vanília 1 rud	—30
• • • • • kisebb	—32	• Magyar korona	—54	Vaselin fegyvertisztító	—60
Hering fűszerezett 1 bódón (24-30 db)	4.—	• Jáva %	—50		
Kávét, pörkölt Excelsior verseny	2.90				

Ezenkívül bármilyen más cikket vagy tárgyat eredet beszerzési áron szállítunk a csendőr-őröknek.

Jegyzet. A szállítási költség lehető apasztása czéljából a következőket ajánljuk: 1. Lehetőleg 2-3 havi szükséglet egyszerre rendelendő. 2. A közel szomszédos őrök, különösen azok, melyeknek ugyanaz a vasuti állomása, lehetőleg együttesen szokásolják a rendelést. 3. Az őrök jobk ismerős polgári családok rendeléseit is csatlóhatják a magukéhoz, éppen a szállítási díjak apasztása végett.

Megrendelések és pénzküldemények czimzendők: Mihályfalvy István „Ellátási Vállalat”-a Budapest I., Fehérváry-út 41.